TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :20737
Tarih :21.10.2026

10/4834

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ebeveyn veya vasiler tarafından gerçekleştirilen çocuk cinayetlerinin nedenlerinin, bu olaylardan önce ortaya çıkan risklerin, koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkinliğinin ve kamu kurumlarının sorumluluklarının araştırılması, çocukların yaşam hakkını güvence altına alacak politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Çocukların yaşam hakkının korunması, devletin en temel yükümlülüklerinden biridir. Ebeveyn veya vasinin kendi çocuğunu öldürmesi olarak tanımlanan filisid vakaları, aile içi şiddetin en ağır biçimlerinden birini oluşturmakta ve çocuk koruma mekanizmalarının etkinliğinin araştırılmasını gerekli kılmaktadır.

Diyarbakır Barosu Çocuk Hakları Merkezi tarafından Ekim 2026'da yayımlanan Filisid Raporu, Türkiye'de bu vakalara ilişkin kapsamlı ve düzenli yayımlanan resmî istatistiklerin bulunmadığına dikkat çekmektedir. Ulusal ve yerel basına yansıyan 50 haberin incelendiği çalışmada, faillerin yüzde 62'sinin baba, yüzde 34'ünün anne, yüzde 4'ünün ise anne ve baba birlikte olduğu belirtilmiştir. Yaşamını yitiren çocukların yüzde 58'inin beş yaş ve altında bulunduğu, incelenen vakaların yüzde 32'sinde ise birden fazla çocuğun öldürüldüğü aktarılmıştır. Bu oranlar sınırlı bir haber örneklemine dayanmakta olup Türkiye genelindeki bütün vakaları temsil etmemektedir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2025 yılı verilerine göre güvenlik birimlerine mağdur olarak gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 267 bin 794'tür. Bunların 224 bin 579'u suç mağduriyeti kapsamında kaydedilmiştir. Suç mağduriyeti olaylarının yüzde 59,2'si yaralama, yüzde 10,3'ü cinsel suçlar, yüzde 8,5'i aile düzenine karşı suçlar ve yüzde 5'i tehdit nedeniyle gerçekleşmiştir. Bu istatistikler doğrudan ebeveyn veya vasi tarafından gerçekleştirilen çocuk cinayetlerini göstermemekle birlikte çocukların maruz kaldığı suçların boyutunu ve ayrıntılı veri oluşturulmasının önemini ortaya koymaktadır.

Diyarbakır Barosunun raporunda aile içi şiddet, boşanma ve velayet uyuşmazlıkları, ekonomik yoksunluk, sosyal izolasyon, ruhsal krizler ve koruyucu hizmetlere erişimde yaşanan güçlükler, araştırılması gereken risk alanları arasında gösterilmektedir. Bu etkenlerin olaylarla ilişkisi bilimsel yöntemlerle değerlendirilmeli, özellikle çocukların yaşamını tehdit eden durumlarda kamu kurumlarının hangi aşamalarda müdahalede bulunduğu incelenmelidir.

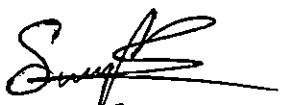
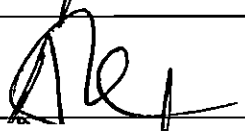
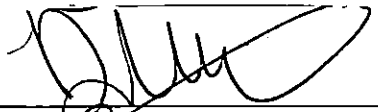
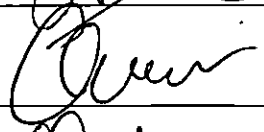
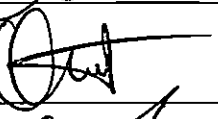
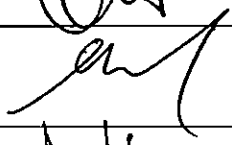
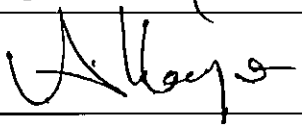
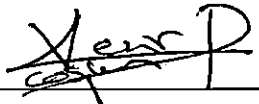
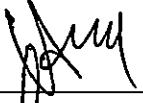
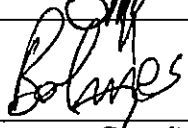
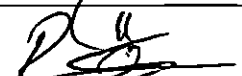
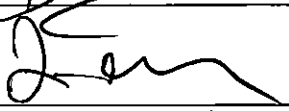
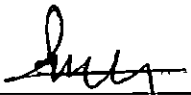
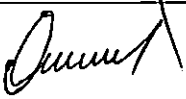
Çocukların öldürüldüğü olaylardan önce kolluk birimlerine, savcılıklara, mahkemelere, sağlık kuruluşlarına veya sosyal hizmet birimlerine yapılmış şiddet, tehdit ve ihmal başvurularının bulunup bulunmadığı önem taşımaktadır. Bu başvuruların nasıl değerlendirildiği, koruyucu tedbirlerin alınıp alınmadığı ve verilen kararların uygulanıp uygulanmadığı araştırılmalıdır. Böylece olası kurumsal eksikliklerin belirlenmesi ve benzer olayların önlenmesi mümkün olabilecektir.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, korunma ihtiyacı olan çocuklar için danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma tedbirlerini düzenlemektedir. Bununla birlikte bu tedbirlerin uygulanma süreleri, sosyal hizmet uzmanlarının iş yükü, kurumlar arası koordinasyon, hizmetlerin il ve ilçelerdeki erişilebilirliği ve risk altındaki çocukların izlenmesine ilişkin uygulamaların etkinliği değerlendirilmelidir.

Özellikle aile içi şiddet geçmişi bulunan boşanma ve velayet uyuşmazlıklarında çocukların güvenliğinin nasıl sağlandığı, sağlık ve sosyal hizmet kuruluşlarının erken risk tespitindeki rolü ve ağır kriz yaşayan ailelerin psikososyal destek hizmetlerine erişimi araştırılmalıdır. Ayrıca ebeveyn veya vasi tarafından gerçekleştirilen cinayetlerin ardından hayatta kalan kardeşlerin korunması, psikososyal destek alması ve uzun süreli izlenmesi de araştırmanın kapsamına alınmalıdır.

Anayasa'nın 17'nci ve 41'inci maddeleri ile Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, çocukların yaşam hakkının ve her türlü şiddetten korunmasının güvence altına alınmasını öngörmektedir. Türk Ceza Kanunu'nun 82'nci maddesinde çocuklara ve altsoya karşı kasten öldürme fiilleri nitelikli suç olarak düzenlenmiş olsa da cezai yaptırımların yanında önleyici mekanizmaların etkinliği de önem taşımaktadır.

Bu kapsamda ebeveyn veya vasi tarafından gerçekleştirilen çocuk cinayetlerinin gerçek boyutunun belirlenmesi, olaylardan önce yapılan şiddet ve tehdit başvurularının, alınan koruma kararlarının ve kamu kurumlarının müdahale süreçlerinin incelenmesi, çocuk koruma sistemindeki eksikliklerin tespit edilmesi ve benzer olayların önlenmesine yönelik etkili hukuki, idari ve sosyal politikaların geliştirilmesi amacıyla Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3			
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	